

Conjunctuurindicator

Conjuncturele tegenwind

De Nederlandse economie ondervindt momenteel conjuncturele tegenwind. Dit komt tot uiting in een tragere economische groei. In de verwerkende industrie, een relatief conjunctuurgevoelige bedrijfstak, is deze tegenwind thans goed merkbaar. Dit blijkt dan ook in figuur 1 uit de scherpe daling van de realisatiereeks, die is afgeleid van de productie in de verwerkende industrie. Ook in de komende tijd treedt nog geen duidelijk herstel op. Dit kan worden afgeleid uit de DNB-conjunctuurindicator, die de conjunctuur voorspelt tot en met oktober aanstaande, zie figuur 1. Aan de geïndiceerde daling wordt door alle vijf componenten van de conjunctuurindicator bijgedragen, zie figuur 2. Deze synchroniteit geeft aan dat de conjuncturele neergang zich in een breed scala van economische grootheden manifesteert. In het hierna volgende worden de afzonderlijke componenten nader beschouwd. De verwachte bedrijvigheid in de industrie is een reeks uit de *Conjunctuurtest* die maandelijks wordt gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het betreft een enquête onder circa 1.600 ondernemers in de industrie. De reeks geeft aan welke verwachting ondernemers hebben over de bedrijvigheid in de komende drie maanden. Omdat ondernemers gevraagd wordt in de toekomst te kijken, loopt deze indicator voor op de actuele bedrijvigheid. Eveneens afkomstig uit de *Conjunctuurtest* van het CBS is de feitelijke

orderontvangst van de industrie. De orderontvangst heeft voorspellende waarde, omdat een stijging van het aantal binnengekomen orders hogere productie in de nabije toekomst waarschijnlijk maakt.

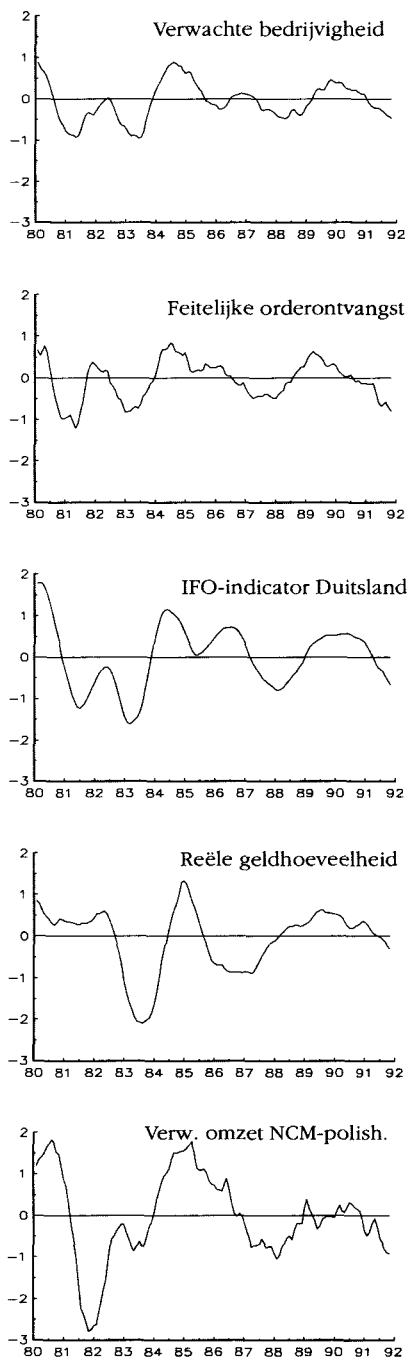
De derde component is de IFO-conjunctuurindicator voor de Duitse industrie, die de conjunctuur van onze belangrijkste handelspartner aangeeft. Deze indicator wordt samengesteld door het Hamburgse Instituut für Wirtschaftsforschung (IFO) en is een gemiddelde van twee enquêtes: de meningen van industriële ondernemers over de actuele bedrijvigheid en hun verwachtingen over de toekomstige bedrijvigheid.

De vierde component is de reële geldhoeveelheid, een in conjunctuurindicatoren veel gebruikte component. Een reëel gezien grotere geldhoeveelheid wordt geacht de economische bedrijvigheid op termijn te stimuleren. Het geldbegrip dat is ge-

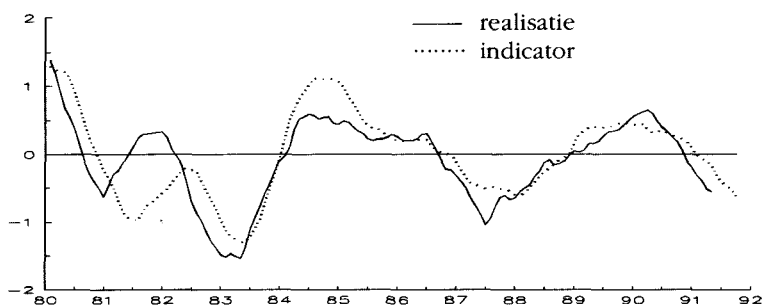
DNB
1)

hanteerd is 'M1', dat chartaal geld (bankbiljetten en munten in handen van het publiek) en giraal geld (waaronder bij voorbeeld rekeningcouranttegoeden bij banken) omvat. De vijfde reeks, ten slotte, is de verwachte omzet van nieuwe polishouders waarvan de betaling wordt verzekerd door de Nederlandsche Credietverzekering Maatschappij (NCM). Deze grootheid geeft een indicatie van het vertrouwen van het bedrijfsleven in de economie. De omvang van de kredietverzekering hangt negatief met de conjunctuur samen: in een periode van conjuncturele neergang schatten bedrijven het risico van wanbetaling door afne-

Figuur 2. Componenten van de conjunctuurindicator

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

mers hoger in, zodat ze zich eerder daartegen willen verzekeren¹.

Conclusie

De conjunctuurindicator geeft aan dat de conjunctuur zich ook in de komende maanden in een neergaande fase bevindt. Alle vijf componenten van de indicator duiden daarop.

1. Een hogere verwachte omzet van nieuwe NCM-polishouders correspondeert met een lagere conjuncturele component. Figuur 2 geeft de conjuncturele componenten.